

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штамперија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник

КРСТА Љ. МИЛЕТНИ

БУГАРСКА И ТУРСКА

Вести о турско-бугарском сукобу показују не само да се ово питање још једнако одржава на дневном реду, већ и да оно има много озбиљнију форму него што се у први мах представљало. Чак се и цар Вилем могао лично ангажовати око регулисања овог спора, и после дугачког и озбиљног политичког саветовања упутио нарочитог свог представника за Софију и за Цариград са специјалним инструкцијама. Да ли ће то бити Хертлинг или Килман, не може се знати поуздано због противречности вести, али главно је да се у вези са овом мисијом помињу најзреније и најзваничније немачке политичке личности.

Добијањем целе Добруџе, односно њеног делатног и дефинитивним, еризером достањем територијалног односа, и искључивом у своју корист Бугарски још изавлаза Турци да овај крај и компезације којима би пак и даље одржала поремећену еризеру посеба. Тај захтев је изражен сигурно у врло категоричкој форми, чим се још више дојављује тако висока интервенција.

Међутим, последње вести кажу да Бугари неће ни да чују ни за какве уступке у Тракији и да је краљ Фердинанд одбио да оде на састајак у Цариград, на коме се имала да регулише ова распра. И ако сви ова крију

врло брижљиво истину о тим затегнутим односима, ипак се може веровати да је вест потпуно истинита. Она је сва у стилу бугарског менталитета и бугарске надувености. У њој видите оно исто што вам изражава бугарско царство, бугарска империја, бугарска амбиција о Балканској Прусској, бугарска глупава самоувереност да садање стање ствари, које представља само једну прелизну фазу овога рата, нема корекције. У остале, тако су Бугари радили и у Балканском рату. Дали ће и овога пута Бугари проћи исто као и онда, то не можемо да нагађамо, али је једно по среди, а то је то да су се — да се изразимо стилем бугарских новина — допови и разбојници по свађали око плена.

МЕЂУ НАМА

Цирих. — Јављају из Беча, да је принц Хоенлоу, управник двора, отпутовао на тромесечно боловање.

»Штутгартер Тагблат« пише, да је он потпуно здрав и додаје да је веома значајно, што он, као велики пријатељ Немачке и немачких странака у Аустрији, налази за потребно да се удаљи са бенког двора.

ИЗБОРНЕ РЕФОРМЕ

Цирих. — Комисија за изборну реформу у Прусској одбила је и на другом читању једнако право гласа и поново пласала за неједнако, плураљно право. Сада ће предлог морати да

дође у скупштину, и видеће се да ли конзервативна већина хоће конфликт. Либерални листови бар мисле, да ће влада морати да спусти Рајхстаг, ако једнако право гласа, обавезано од стране круне, не прође, и већ напредни социјалисти позивају бираче, да се спреме за изборе. Али сумњиво је да ће влада и поред својих излагањих да прибегне крајњем средству; да добије времена, пустиће, да пројекат једанпут одбијен у скупштини, пређе у горњи дом, где ће наићи на још већи отпор.

СТАЊЕ У ИТАЛИЈИ

Лондон. — Италијански министар финансија Тити, интервјуисан од Уарда Прајса дописника многих енглеских и америчких листова, рекао је:

»Италија се налази пред највећим искушењем и пребродиће га без уступања. Морал је трупа добар; артиљерија и муниција поново је нигомилано у довољној количини. Земља је свесна тешке опасности и зна да је издржљивост за Италију питање живота и смрти. Од свих сила Споразума, Италија има да издржи најтеже жртве и да погледа у очи највећим опасностима. Сама, сама на свом негодном фронту, моред помоћи мадих савезничких контингената, она стоји против Аустро-Угарске од 55 милиона становника. Сем тога Италија са становништвом, једнаким бројем француском, прима тек десети део угља, колико Француска располаже. Ипак италијанска народна маса без протеста сноси многе ратне недостатке. Можемо истрпати. Разговарао

сам са свим нашим генералима и сви су пуни поуздања у нашу истрајну снагу. Али истрајност Италије зависи од сарадње Савезника. Оставити Италију кратких руку у угљу, челику и житу био би грех. У садашњој ситуацији било би опасно макнути и једну дивизију са италијанског фронта, као што би била и једна грешка не послати у Италију нова савезничка појачања, у случају офанзиве.

Међу добрим и лојалним пријатељима — закључио је министар — треба да се говори искрено.

ДВА ФРАНЦУЗА

Њујорк. — Под насловом »Два Француза« »Њујорк Трибин« публикује чланак, у коме одаје велику хвалу генералу Фошу и Клемансоу.

»Да Фоша треба више ценити него ма кога другог због великог места које он заузима — пише лист — о томе нема сумње. Американци нарочито поштују јунаке са Марне. Између осталог они нарочито уважавају чиницу, што Фош нема страха да говори, и кад говори, његове речи убеђују. Али наша наклоност и наше дивљење једнако је и за овог другог Француза великог срца, који се зове Жорж Клемансо. У овом критичном часу није он само за Француску симбол издржљивости, већ за све Савезнике, он је инкарнација крајње одлучности. Посматрајући Клемансоа, ми схватамо дух Вердена, посматрајући га ми имамо веру у победу наших заставља.«

БОРБА БЕЗ ОДМОРА

Берн. — У листу »Ди Фраје Цајтунг«, који издају немачки бегунци, Сигфрид Флеш, познати аустријски машинијанат, који је био осуђен у Аустрији, и коме је аустријска влада конфисковала цело имање, публикован је један леп чланак о конгресу подјармљених народности који је одржан у Риму.

Флеш придаје веома велику важност конгресу и верује, да ће подлазени аустријски народи у њему наћи нову снагу, да наставе борбу за своја права и своју слободу. Прочанске Мацинијеве речи, које је изрекао 1857 год., а које се односе на италијанску мисију у словенском проблему, данас постају реалност. Борба се против Аустрије мора наставити без одмора. Тако ће се сигурно доћи до победе.

ЈЕДИНСТВО АКЦИЈЕ

Вашингтон. — Америка, у којој је пре рата бесцила политичка борба са највећом жестином, цела је сада уједињена у јаким патриотском блоку, коме је једини циљ, да се што пре

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Трећа фаза борбе свршена је са великим губитцима по непријатеља. Сви непријатељски напори сломиће се о несаломљиви зид.

Париз. — (Званично). Само жива артиљеријска активност на фронту Соме и источно од Ремса. Непријатељски испад између Ласињи и Ноајона, северо-западно од Ремса и у Вогежима остали су без резултата. Остало је заробљеника у францус-

дође до победе. Председника Вилсона не узнемирују људи противних политичких начела, које је он позвао да сарађују на огромној организацији овога рата, а тако исто и Американци свих странака не гледају више у Вилсона шефа једне политичке странке, већ вођу целог америчког народа, у кога полажу највећу наду.

САСТАНАК ЦАРЕВА

Цирих. — Аустријски цар Карло посетиће ускоро аустро-угарске трупе на западном фронту, којим ће се приликом састати по свој прилици са кайзером.

ЛИФЕРАНТИ КРАДУ

Берн. — За време дебате о афери Дајмлер, поменута је и једна фабрика у рајнској области, која је продавала војсци гранате најгорег квалитета. Већи део ових граната експлодирао је пре времена и тиме доводио у опасност трупе. Листови из Дортмунда јављају да је инспектор диселдорфске куће »Унион, Сајдл кахњен са четири године робије због ових неисправности у фабрици.

ким рукама. Иначе за тишце.

Лондон. — Јављају из главног штаба у Француској:

28 марта, 4-та дивизија учинила је дивне услуге северно од Скарпе, трудећи се да сломи напад непријатељев, чији је циљ био Арас и плато де Вими. Ова дивизија одликовала се и 14 и 15 априла на Лису, где је заузела село Реџ ди Винаж и заробила 130 Немца, 18 априла одбила је јак напад на Робеку и имала 200 заробљеника.

ФЕЉТОН

О СТАРОСТИ

— Афоризми Стев. Митијашевића —

НАРАТО РИЛА

Па ако је све тојатина, а ја верујем да јесте, онда од куд старче, твоје слабости, твога страха од смрти, — од вечитога мира?

Резултат што све изједначава, покрива, измирује, то је последњи час. Смрт је само један тренут, према у оно, у чему се било, кад је свет већ постојао и сунце опет сјало.

Зашто страхујеш од те магновени, која ће те пренети у жељени мир? Та ти си целог века тежио миру. Прелаз ће ти бити несвесан као и твој долазак одавно некада.

Зашто си зловољан? Јер снажни презиру у старост

сти слабост; јер се млади у старости ругају маломудности? Помислиш ли ти одиета, да су они у праву? Ниси ли видео толике јачине у праху, толике снаге сатрвене?

Младост, она луда и задовољна, вели да један памаган млад човек више вреди него стотина глупих старца. Из ове истине после извода младачка логика изводи закључак, да је сваки младић паметнији од старца, да је садашњост паметнија од прошлости, а будућност од садашњости.

Није твоје да их разуврши, то би било одвећ велик посао за тебе. Пусти их, нека уживају у својој

моћи снаге и здравља. Ко зна, докле ће им бити. Они још не виде оно, што већ видиш ти.

Ти треба чврстом руком да превезеш свој брод преко реке.

Ти си животу жртвовао много, можда све; овоме животу, који ниси тражио и у који си ушао без своје воље, — али зват и очекиван. Зашто нећеш да поднесеш и ову последњу жртву, отићи одавде храбро испраћен делом свога живота?

Не страхујеш ли због тога, што ниси дао никаквога дела? што си грешио много пута и много, а живео без покајања? што ти је живот остао без видних последица?

Пожури, још није доцкан. Умрећеш без страха и гриже.

Да, ја сам уверен, да смрт није несрећа. О, ни страшна смрт није то, ако си био бољи, или ако си се трудио да будеш бољи од оних, који су те у њу утерали. Доста си дуго живео да ојачаш оно, што називамо душом; ко ти је може отети? Ко, тај тврди, несаломљиви град, непобедан и славан, опкољен чврстим бедемама твојих уверења. И у најмрачнијем гробу, ти ћеш поживати мирно испод ломљаве и хуке оних који пате, боре се и крве око једне аспре више или око једног педа земље више, а који уз то страхују од оног великог тренутка, који си ти већ онако славно пребродио!

Твоја је смрт била достајна поште, па нека те се и не сећају. Не питај за успомене, ти бар знаш, колико су таште.

(Наставиће се)

За време прва два дана борбе јужно од Араса 21 дивизија одржавала је своје позиције противу свих напада и није се повукла.

Кад је отпочео непријатељев напад, 25 дивизија бачена је у борбу на путу Бапом-Камбре. И ако беспрекидно нападана, непријатељ није успео да је истера из њених позиција.

13 априла, 31 дивизија била је развијена на фронту од 9000 јарди источно од шуме Ниеп. Трупце су извештене да положаје треба држати до краја и сви официри и људи одговорили су на ову наредбу храбро и с одлучношћу. За време многих дана напада одбили су серију непријатељевих напада.

Исто тако су се одликовале 34 дивизија на једном сектору код Армантијера; 42 и 62 дивизија око Бикоја и Аблезенвила сломиле су многе нападе Немаца; 50 дивизија код Мервила и Естера држала се све до доласка резерви.

Дивизија 3-а и 4-та аустријанска, учиниле су огромне услуге за време последњих напада. Захваљујући храброме држању свију трупа Немци су заустављени и сваки покушај новог наступања Немаца одбијен је с губитцима и потпуно је пропао.

Париз. — (Званично.) Између Соме и Авре у току ноћи бомбардовање је узело најжешћи карактер на француско енглеском фронту, нарочито у пределу Виљер-Бретоне Хангар-ан-Сантер.

Француска је Артиљерија енергично одговарала непријатељским батеријама.

У пределу Елете и у шуми Авокур француске су патроле донеле заробљеника.

Безпрекидна канонада на осталом делу фронта.

ИЗ РУСИЈЕ

Штокхолм. — Бивши министар спољних послова Терешченко успео је да пређе границу и да дође у Скандинавију.

РАД У АМЕРИЦИ

Лондон. — Активност Америке за годину дана огромна је. Расход Сједињених Држава, не рачунајући зајмове Савезницима, пење се на 60 милијарди 680 милиона франака.

Војска, која је имала 9.524 официра и 202.510 људи има у току од године дана 123.801 официра и 1.528.000 људи.

Лачина флоте је 21.000 официра и 330.000 људи у поређењу с 4.792 официра и 77.946 људи пре рата.

Целокупан број људи у морини је 427.000 људи. Трошкови око одржавања флоте попели су се ове године за девет милијарди.

Први континенти трупа

искрцали су се у једно пристаниште енглеско 88 дана по објави рата.

У почетку рата биле су у изради 123 нове лађе, данас су у раду још 949.

Рад на авијацији је сто пута већи. Сједињене Државе производе 225.000 митраљеза за годину дана и 15.000 топова од 75 м/м.

ВАРВАРИЗАМ

Париз. — Немачке трупе, у свом надирању, вршиле су пљачке, убиства и силовања, као 1914 године. Када су ушли у Мервиј, неколико се јединица из 8 баварске дивизије тако извопијало, да су морале бити одмах замењене, јер је постојала опасност од енглеских противнапада. Заробљеници из 93 пука тврде, да су Немци присиљавали заробљене енглеске и португалске артиљере, да пуцају на своје трупе. Кад су ови то одбили, били су поубијани. Исти заробљеници причају и о многим одвратним случајевима силовања.

У ЧАСТ ХЕРОЈА

Рим. — Јављају из Милана: Посланик Галенга говори о позоришту »Дал Вермес« о наградама које треба дати херојима у рату, овако је закључио: »Непријатељ гледа, да накнади неуспех свима рђавим вештинама, у којима се показао мајстор од почетка рата у ослабљивању нашег отпора. Нема сумње да ће и овај непријатељев сан ишчезнати. Сада више него икад народи Споразума знају сву подлу игру германских народа и непоколебиви су у одлуци да истрају до краја. Енглеска и Француска су баш ових дана најјачији доказ зато, и сви данас осећају, да је победа Савезника сигурна.

Хероји, у чију част смо се овде састали, живи су и бесмртни знак идеалних мисли, које нас све прожимају. И у конфликту као што је овај, идеалне мисли су несумњиво над материјалним обзирима.

Сетимо се свих племенитих духова, који су, вођени тим идеалима, дали свој живот, и знајмо из тога да црпемо снагу за последњу и најтежу фазу, која нас мора довести до победе«.

УСПЕШАН НАПАД

Лондон. — Енглеске поморске снаге извршиле су 10 априла изјутра са успехом напад на Остенде и Зебрид, места где је непријатељева база за сумарене и детројере.

ЗБОГ УКРАЈИНЕ

Цирих. — Избиле су велике несугласице између Аустрије и Немачке због Украјине. Берлинска влада хоће да Украјина буде под немачким протекторатом, док бечка влада не пристаје на овакво решење.

Дневне Вести

ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКОВ ПУТ

Према вестима из Атине, Престононаследник Александар вратиће се у суботу у Солун.

ДР. СТАНОЈЛО ВУКЧЕВИЋ

Јављају из Женева, да је после толиких месеца проведених у логору за интерниране, пуштен кући др. Станојло Вукчевић, народни посланик и бивши председник Народне Скупштине.

КРФ ИЛИ СОЛУН?

Министар Народне Привреде г. В. Јанковић, говорећи у Народној Скупштини о владиној декларацији рекао је: »У Солуну или Битољу је данас место свакој, а понајпре коалиционој влади поробљене Србије. Да тамо, господо, да се прикупите око оног парчета српске земље, оног остатка наше војске, око наше народне заставе. Тамо је место и политичком и војном штабу нашем. Тамо је место српских главара у толико пре, што данас тамо наш српски барјак представља у исти мах — и једину још развијену словенску заставу, у друштву осталих застава наших Савезника.«

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ 23 сата. — После интензивног бомбардовања француско-енглеских положаја јужно од Соме и на Авр, непријатељ је напао са знатним снагама на целом овом фронту. Од 5 сати изјутра немачки напори били су на Хангар-ан-Сантер, у пределу Ај и на шуму Сенека, јужно од Авре. Битка, која је трајала целог дана и још траје, нарочито је била огорчена у пределу Хангара. После многих бесних напада Немци су успели да уђу у шуму северно од Хангара као и на источну ивицу села, које француске трупе огорчено бране. Исто тако огорчена борба била је у пределу Аја. Више немачких напада источно од села сломљено је ватром и контра нападима Француза.

Више на југ Немци су такође пропали у својим покушајима против шуме Сенека и против коте 82, који су положаји остали недирнути у рукама Француза.

На десној обали Мезе врло јака артиљеријска борба.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Непријатељска артиљеријска активност постала је интензивна јуче после подне и у вече на најжећем делу ен-

гелског фронта, нарочито на сектору Соме и Авре, у долини Скарпе, и на секторима северно од Бетина и северно од Бајела. У зору је непријатељска пешадија отпочела напад северозападно од Албера, али стављена под ватру наше пешадије и наших митраљеза, одбијена је. Непријатељ је вршио јаке нападе касно у вече у близини Дранутра и био одбијен од француских трупа после жестоке борбе. Француска и енглеска артиљерија нанеле су непријатељу тешке губитке.

ГРЧКА МОБИЛИЗАЦИЈА

Из Атине јављају да су позване под заставу три класе подофицира и резервиста из Епира и десет класа резервних подофицира са Јонских острва.

САОПШТЕЊА

Павле Недељковић наредник, раније у 5 пуку другог позива моли се да јави шта зна о Луки Лилазу обв. 7 пука последње одбране. Јавити Михаилу Б. Вељковићу командир пекарске чете п. бр. 603. Исто тако молим и остале који га познају, да ме о њему известе.

Величко М. Ђосић, пуковско митраљеско одељење бр п. 16 тражи брата Радоја Ђосића који је био при одступању у прекобројном пуку.

Петар Недељковић обв. 4, 1, бр. п. 16 (римско) тражи сина Бориса-Бранка и синовца Радивоја Недељковића из Вирова, срез драгачевског младиће из 1898 за које зна само да су били дошли до Скадра, и моли свакога који шта о њима зна да га извести.

Хранислав С. Бркић из Јасике, срез расински, да јави адресу нареднику Живадину М. Јовановићу, 3 тел. одељење бр. п. 222 ради доставе извештаја.

ЧИТУЉА — Димитрије Ј. Тасовац, железнички чинов. п. бр. 999, извештава своје другове, рођаке и пријатеље да је његово првенче, старија кћи, ОЛГИЦА, преминула у Ђуприју у 8 години млађаног живота.

је био одбијен. Доцније изјутра непријатељ је поновио напад на наше положаје на овом сектору, и ако је био одбијен са тешким губитцима на јужном и северном делу фронта, напредовао је код Виљер-Бретоне, где су борбе биле упорне целог дана. Непријатељ је заузео село и борба се наставља. Јутрос је непријатељ извршио и друге нападе на северну обалу Соме и северно од Албера, али је био одбијен.

У току једне локалне операције јутрос, северозападно од Фестхуберта, задобили смо заробљеника. Положај који је непријатељ заузео 9 овог месеца на овом положају, повратиле су наше трупе. Немци су дали огорчен отпор и претрпели су тешке губитке. Задобили смо заробљеника и 4 митраљеза.

Јутрос рано непријатељ је извршио један јак локалан напад без успеха на наше нове положаје источно од Робека. Наша је линија остала нетакнута и задобили смо 84 заробљеника.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Париз. — Дан је прошао у појединим акцијама, од којих је најважнија била источно од Сен Мијела у правцу Сешпреја. Непријатељ, који је успео да уђе у линије које држе Французи и Американци, био је потпуно одбачен. Непријатељски ђенерал-штаб признаје, да су његове трупе морале да се повуку на своје полазне тачке.

Петроград. — Руска се флота концентрише у Севастопољу, да брани варош од Немаца, ако би покушали да је заузму.

Париз. — Нема никаквих знакова, по којима би се дало предвидети, да ли ће непријатељ истрајати у својим напорима да се дочепа Ипра, Хазебрука, Бетине или Амиена. Ипак огроман нагомилани материјал и велики број ефикава у Фландрији и у Пикардији морају да га подстрекавају да настави започету битку. Ако Немци истрају у свом нападу на Соме или на Лиси, они су осуђени на крваве губитке, а неће успети да постигну одлучујући успех.

Париз. — »Журнал« доноси листу немачких губитака према подацима једног немачког војног критичара. Немачки губитци у мртвима и заробљеним од 20 јула 1914 до 18 јула 1917 на западном фронту износе: 2 милиона и 604.360 људи, и 1.481.550 на источном фронту, укупно 4.080.511 мртвих и рањених. Ако се овој цифри придода цифра умрлих од

бљеника. И других заробљеника добили смо у току малих локалних акција источно од шуме Ниеп и у близини Метерана.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

На висоравни Азиаго енглеске су извиднице нападе на непријатељска одељења, која су покушавала да дају отпора пред положајима Канове; непријатељ је био натеран да се повуче оставивши добар број мртвих. Доцније непријатељска одељења, која су напредовала према брду Каперлаба, била су одбијена од наше пешадијске паље и повукла су се у неред.

Другу једну патролу која је покушавала, да се приближи нашим линијама јужно од Стокарето, растерали смо бацањем бомба.

На осталим секторима фронта обострани рад патрола; наше су патроле заплениле неколико митраљеза и пушака у области Алано. Енглески авиатичари су оборили четири непријатељска аероплана, 2 на левику и 2 на Исери; а пети погођен од наших авиатичара пао је код Видора.

заразних болести, укупан број биће 5 милиона.

Атина. — Јуче у 13 сати краљ Александар је дао ручак у двору у част Престононаследника Александра. Приступовали су Венецелос, Дангис, Политис, Параскевопулос и краљева свита.

РАД НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Седница од 11-4 1918 (Званично) У Скупштини продужује се дебата о кредитима. Говорили су Милоје Јовановић, Ломовић, Маријановић, М. Марковић и министри Нинчић и Ђуричић. На крају је решено да се закључи списак говорника. Има пријављених још 15.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

11 априла успешан рад неколико наших патрола источно од Старовине. Ноћас су наша јака одељења нападала непријатеља источно од Кукуруза наневши му губитке.

МАЛИ ОГЛАСИ

Алкохол за горење има на продају радња Ангела Аелион и Комп. у улици Франковој бр. 14. Филијал: Булевар краљица Олга бр. 11. 1-8

Српски Магадин — Душана Стојановића, улица Навахија Лимно бр. 36, — пошавши од хотел »Париз« ка покривеној чаршији, прва улица десно у непосредној близини Бурмали џамије. Има на стоваришту разне сорте гарантирано чисто природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџама. Магадин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. — 6